

5 • Patronat Roig i Copons

L'Estrella Flamígera maçònica, amb la Gran Flama Universal, el Compàs, la Bòveda Celeste, la Columna del Temple del Rei Salomó, el llibre obert que simbolitza el Volum de la Santa Llei i d'altres elements maçònics coronen l'Escola Roig, fundada per l'indià torrenc Antoni Roig i Copons. Inspirat en els ideals de Fraternitat Universal i Filantropia, va fundar el Patronat Roig que s'encarregaria de l'educació dels nens i nenes torrencs i d'ajudar les donzelles pobres atorgant-les-hi un dot quan es casessin, com es continua fent avui de manera simbòlica. L'Escola Roig de Torredembarra va ser finançada pel Patronat fins l'any 1933. Carrer Alt de St. Pere 35-45.

6 • Cementiri Municipal

Es conserven aquí algunes tombes d'indians torrencs, vestigi de la seva tornada a la terra d'on van marxar. En destaquen les d'Esteve Gatell, Joan Olivé, i la d'Antoni Roig que, inicialment, es trobava al pas de la porta del cementiri, al terra i sense cap senyal exterior, per indicació del propi Roig. Aquest fet ha alimentat la creença que volia que la tomba fos trepitjada, en penediment, segons la història oral, per haver estat negrer. Una altra hipòtesi, ho vincula a la seva condició de maçó i a una voluntat d'evitar els símbols catòlics. Una altra curiositat és la làpida del criat de l'indià Antoni Gibert i Cisneros amb la inscripció: "Aquí yacen los restos de su fiel criado Francisco, natural de África". Carrer de la Riera, s/n.

2 • Carrer d'Antoni Roig

En aquest carrer, s'arrengleren les cases dels indians torrencs, totes amb aires ultramarins, espais amples, sostres alts, portalades ampulloses, i jardins i horts amb accés al carrer del darrere. Als números 43 (Cal Duran), 45 (Cal Manolito o Cal Panxo), 49 (Cal Tarragoní), 57 (Cal Rosalino Rovira), 86 (Cal Cieza) i 88 (Cal Rambau) en trobem una mostra en bon estat de conservació. També es mantenen les cases natales d'Antoni Roig i Copons, al número 19, i de Ramon Casas i Gatell, enriquit a Cuba i pare del pintor modernista, Ramon Casas i Carbó.

3 • Antic Hospital de la Caritat

Pere Badia va viatjar per diverses localitats americanes fins que va fer fortuna a Nova Orleans. Va retornar a Torredembarra quan el territori passà a mans franceses i el 1793 va embarcar novament a Amèrica. Va establir un llegat al seu testament per a fundar l'Hospital de la Caritat per assistir els malalts de la vila. L'edifici, amb una capella d'estil barroc, està articulat a l'entorn d'un gran pati interior a mode de claustre amb exòtica vegetació. Avui és una residència per a gent gran. Carrer de Pere Badia, 4.

4 • Horts dels Indians

Just al darrere del carrer d'Antoni Roig, a l'anomenat carrer dels Indians, s'arrengleraven els horts de la part posterior de les cases colonials, un bon nombre desapareguts. Sortosament, encara en són visibles uns quants, convertits avui en jardins, en el tram situat entre els carrers Gibert i Filadors. Carrer dels Indians.

Ruta dels Indians de Torredembarra

D'aquesta vila de la costa tarragonina va marxar cap a Cuba a fer les Amèriques l'indià més famós de Catalunya, Joan Güell i Ferrer, tot i que, en tornar, s'instal·là a Barcelona. A Torredembarra, però, destaquen altres grans fortunes assolides per indians, que van deixar la seva petja en edificis que es diferencien per les seves façanes d'estil colonial, amb entrades de portals i sostres alts, i frondosos jardins a la part del darrere. L'antic carrer Nou, actualment d'Antoni Roig, en concentra les més significatives. L'erència americana a la vila es fa palesa també en la toponímia dels carrers i en construccions cedides al poble com l'Hospital de la Caritat Pere Badia i el patronat i escola Antoni Roig, en els panteons del cementiri i en la celebració de la Fira d'Indians a la tardor.

1 • Carrer de Joan Güell

Al número 7 d'aquest carrer va néixer Joan Güell i Ferrer, que va fer fortuna a Cuba, on va viure entre 1818 i 1833. A la tornada es va instal·lar a Barcelona i va crear La Barcelonesa, precedent de La Maquinista Terrestre y Marítima, i el Vapor vell de Sants, fabril cotonera que després traslladaria a Santa Coloma de Cervelló. El seu fill, Eusebi Güell i Bacigalupi, va ser el gran mecenes d'Antoni Gaudí. Just al costat, al número 9, hi ha Ca La Ravell, la casa de la família d'indians Mañé i Flaquer, de la qual n'és descendent el cèlebre periodista Joan Mañé i Flaquer.

Xarxa de Municipis Indians

La Xarxa de Municipis Indians neix amb la finalitat de investigar, identificar i difondre el patrimoni material i immaterial dels indians a Catalunya. Amb aquest propòsit oferim un seguit de rutes que podreu dur a terme per cadascun dels municipis que integren aquesta entitat: Arenys de Mar, Begur, Blanes, Cadaqués, Calonge, Districte de Sant Andreu (Barcelona), Lloret de Mar, Palafrugell, Sant Feliu de Guíxols, Sant Pere de Ribes, Torredembarra i Vilanova i la Geltrú.

Network of Indiano Municipalities

The Network of Indiano municipalities was created with the purpose of investigating, identifying and spreading the material and immaterial heritage of Catalan indians. This network offers a series of routes along each of the municipalities which are a part of it: Arenys de Mar, Begur, Blanes, Cadaqués, Calonge, Sant Andreu district (Barcelona), Lloret de Mar, Palafrugell, Sant Feliu de Guíxols, Sant Pere de Ribes, Torredembarra and Vilanova i la Geltrú.

Patronat Municipal de Turisme Municipal Tourism Trust

Ps. Rafael Campalans, 10 · 43830 Torredembarra
Tel. 00 34 977 644 580 · turisme@torredembarra.cat
www.turismetorredembarra.cat

Xarxa de Municipis Indians Network of Indiano Municipalities

C. de Bonaventura Carreras, 11 · 17255 Begur
Tel. 00 34 627 477 730 · info@municipisindians.cat
www.municipisindians.cat

Documentation and content

XARXA DE
MUNICIPIS INDIANS

ruta dels indians
the route of the indians
Torredembarra

AJUNTAMENT DE
T TORREDEMBARRA

The route of the indians from Torredembarra

It is from this town on the coast of Tarragona that Joan Güell i Ferrer, the most famous Indiano in Catalonia departed to go to Cuba to make his fortune, even though when he returned he settled in Barcelona. Nevertheless Torredembarra boasts other large fortunes made by these indianos, who left their mark in the colonial-style buildings, which are clearly distinguishable, with large main doors and tall ceilings, and lush gardens to the back of them. The old Calle Nueva, now renamed Antoni Roig Street, hosts the largest of them. The heritage left behind by these travellers can be seen in the name of its streets, and in buildings now belonging to the municipality such as the Pere Badia Charity Hospital and the Antoni Roig Trust and School, besides in the pantheons of the cemetery and the annual Indiano Fair held in autumn.

1 • Joan Güell street

On number 7 of this street Joan Güell i Ferrer was born, a man who made his fortune in Cuba, where he lived from 1818 to 1833. Upon returning to Catalonia he settled in Barcelona and established La Barcelonesa, after working at La Maquinista Terrestre y Marítima and at el Vapor viejo in Sants, a wool manufacturing factory which then was moved to Santa Coloma de Cervelló. His son, Eusebi Güell i Bacigalupi was the great patron of Antoni Gaudí. Right next door, at number 9, is Ca La Ravell, the home of the Mañé i Flaquer family of indianos, the family of the famous journalist Joan Mañé i Flaquer.

*ruta dels Indians
the route of the indianos*

2 • Antoni Roig street

On this street there is a large concentration of the houses of the Torrençs family of indianos, all of which have an overseas air to them, with tall ceilings, large doorways and gardens with vegetable patches giving on to the street behind. At numbers 43 (Cal Duran), 45 (Cal Manolito or Cal Panxo), 49 (Cal Tarragoní), 57 (Cal Rosalino Rovira), 86 (Cal Cieza) and 88 (Cal Riambau) one can find some examples of these houses in good preservation. On this street there are also the houses where Antoni Roig i Copons was born, on number 19, and that of Ramon Casas i Gatell, a man who made his fortune in Cuba and the father of the modernist painter Ramon Casas i Carbó.

3 • The old charity hospital

Pere Badia travelled through several American towns before making his fortune in New Orleans. He returned to Torredembarra when the territory became French and in 1793 he set off to America again. In his will he created a legacy to build the Charity Hospital for the people of the village who fell ill. The building, which features a baroque chapel, is built around a large interior patio in the shape of a cloister with exotic vegetation. Today it has been transformed into a home for elderly people. Pere Badia Street, number 4.

4 • The Indiano vegetable gardens

Just behind Antoni Roig Street, along the street known as the "street of the indianos" is where the vegetable gardens of the colonial houses once lined up; many of them no longer exist, but some of them are still visible, now converted into gardens, along the stretch between Gibert and Filadors streets. Indians street.

5 • Antoni Roig i Copons trust

The freemasonry Flaming Star, with the Grand Universal Flame, the Compass, the Celestial Vault, the Column of King Salomon's Temple, the open book symbolizing the Volume of the Holy Law and other masonry symbols adorn the Roig School, established by Antoni Roig i Copons, an Indiano from Torredembarra. Inspired by the ideals of Universal Fraternity and Philanthropy, he created the Roig Trust for the education of the boys and girls of Torredembarra and also to help poor young ladies by giving them a dower when they married, a practice which is still done today, even though with a symbolic meaning. The Roig School of Torredembarra was financed through the Trust until 1933. Alt de Sant Pere Street, number 35-45.

6 • Municipal cemetery

In this cemetery are the graves of some indianos from Torredembarra, a vestige of their return to the lands they left. Especially interesting are those of Esteve Gatell, Joan Olivé and Antoni Roig, the latter being right on the cemetery's threshold, in the ground and with no exterior marking, just as Roig had required. This has fuelled the belief that he wanted people to step on his tomb, as an act of repentance for having used black slaves. Another hypothesis links this fact to him being a freemason and to his will of avoiding catholic symbols. Another curiosity is the tomb stone of the servant of the Indiano Antoni Gibert i Cisneros, bearing the inscription "Here lay the remains of his loyal servant Francisco, born in Africa". La Riera Road, no number.